

Европски градови против дроге

У Сарајеву, у општини Нови Град Сарајево, од 15. до 17. новембра одржана је V Балканска конференција Европске организације ЕКАД, под називом „Локалне заједнице у борби против дроге“. Учесници конференције, чланице ЕКАД-а са простора бивше Југославије и из Бугарске изложили су своја искуства у организовању превентивних програма.

Иначе, ЕКАД чини 258 европских градова из 27 земаља који су се ујединили око заједничког стварања здравог окружења за одрастање деце и омладине без дрога.

У Балканску мрежу ЕКАД, чије је седиште у Бургасу, поред градова из Бугарске, укључени су и градови из бивших југословенских република. Чланице из Србије се градови Ниш и Београд и општина Ариље која је уједно била и једини представник наше државе на овој Конференцији. Др Љубица Богосављевић, председник Комисије за превенцију болести зависности општине Ариље изнела је искуства и резултате наше општине у борби против болести зависности, што је изазвало велико интересовање готово свих учесника Конференције.

Све чланице ЕКАД подржавају Декларацију Уједињених нација у борби против дроге и залажу се за организоване активности државе усмерене у два правца, на смањење понуде дрога на илегалном тржишту, којима се баве правосудни органи и полиција, као и систематске превентивне активности у које су укључене школе, породица и локална заједница које би требало да резултирају смањењем потражње дрога на тржишту.

Све учесници Конференције изнели су своја искуства и методе рада којима се суочавају са opakим злом човечанства које односи, на жалост највећи број младих људи. Све државе имају програме и врло озбиљно раде на њима.

-Учесиће на Конференцији било је велико искуство за све нас. Оно што је на мене оставило велики утисак су примери рада у Љубљани, Босни и Херцеговини и у Подгорици у Црној Гори. Општина Нови град Сарајево презентирала је врло оисежан и свеобухватан програм превенције који сироводи већ чеишири године, а који обухваћа редовну едукацију ученика кроз наставау у основним школама, пројектије подрике здравим стилловима живљења које сироводи преко НВО, добро организован систем лечења зависника, укључујући и више терапијских заједница за продужену рехабилитацију наркомана, мере полиције на сузбијању трговине и кријумчарења дроге – изјавила је др Богосављевић.

Чини се да су наши бивши сународници овај проблем далеко озбиљније схватили од нас. У Босни постоје три терапијске заједнице за лечење наркомана у које они бивају смештени након програма одвикавања. Уз стално присуство стручних људи – педагога, психолога, социјалних радника, мајстора разних струка они овде проводе годину дана након чега бивају пуштени кући уз сталне терапијске контроле.

-Градска општина Љубљана предочила је своја искуства са развијањем Школа за родитеље које се организују у предшколским, основним и средњим школама са циљем стицања теоретских знања родитеља о злоупотреби дрога, размене искустава са стручњацима и другим родитељима. Њихова искуства показују да је највише заинтересованих у предшколским установама када је и право време да се родитељи упознају не само са овим проблемом, него уопште са дугим и одговорним процесом одгајања и васпитања деце.

Општина Подгорица је пред завршетком изградње великог савременог Центра за лечење зависника са 100 места, а паралелно се сироводи и програм примарне превенције у школама. Једну истрећину лечења у овом центру сно-

сиће држава, једну истрећину општина из које је зависник, а истрећину ће морати да плаћи корисник лечења. У оквиру центра биће и радне истрећине, тачније радионице у којима ће радити и на тај начин плаћати своје лечење. То је оно што негосијаје нашој земљи и што сам ја поменула и приликом посете председника Министарства за сторију и омладину нашој општини. Негосијају нам институције за лечење зависника. На жалости велики број младих пролађа пред нашим очима, а ми немамо много могућности да им помогнемо.

Свесни смо да у Србији, па и у нашој средини, постоји приличан број зависника, младих људи који се налазе у великом проблему, али нам је исто тако познато да су и могућности за њихово лечење ограничене. Нема организованог државног програма као што је случај у већини суседних држава.

-У Србији постоји само Републички завод за болести зависности као институција за лечење зависника и то ограничених капацитета. Након тог процеса одвикавања неопходан је дуг период рехабилитације у специјализованим установама. Један број манастира се бави ишме приманњем одређеног броја зависника и кроз радну истрећину и животи у изолација покушава да их ослободи шетних животињских навика. Чак и зависници који су мотивисани да се лече, истраично немају могућности за то.

Последњих деценију две сматрало се да су у примарној превенцији основна ствар едукација младих, родитеља, наставника о томе шта је дрога и какве су њене последице. Данас је најважније да родитељи имају добар надзор над децом о томе где проводе слободно време, чиме се баве, са ким се друже. Потребно их је укључити у организоване активности – ваннаставне, спортске, културне. То је истовремено и порука локалним заједницама како да створе здраво животно окружење за децу у коме би она организовано проводила слободно време. Проблем је неопходно санкционисати у самом старту, тако да је неопходно да се и породица, и локална заједница и све институције које се баве младима ухвате у коштац са овим проблемом, који је на жалост, све заступљенији. Дугујемо то нашој деци. С. Р.